

پاسخ نامه

نظام قدیم انسانی

(۴ مرداد ماه ۱۳۹۸)

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۶۶۳-۲۱۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

گروه فنی و تولید

گزینشگران و ویراستاران درس‌های عمومی

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
ادبیات فارسی	طین زاهدی کیا	طین زاهدی کیا	محسن اصغری، حسین پرهیزگار، الهام محمدی
عربی	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سیداحسان هندی، محمد آقاصالح
زبان انگلیسی	نسترن راستگو	نسترن راستگو	حامد بابایی، عبدالرشید شفیعی، اناهیتا اصغری

گزینشگران و ویراستاران درس‌های اختصاصی

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
ریاضی (۱) و آمار و مدل‌سازی	محمد بخرایی	محمد بخرایی	مهسا عفتی، مهدی ملارمضانی
ریاضی سال سوم	محمد بخرایی	محمد بخرایی	مهسا عفتی، مهدی ملارمضانی
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان
آرایه‌های ادبی	حمید محدثی	حمید محدثی	مرتضی منشاری
تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری
تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری
جامعه‌شناسی (۱)	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	سمیرا خلیلی
جامعه‌شناسی (۲)	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	سمیرا خلیلی
منطق و فلسفه سال سوم	موسی اکبری	موسی اکبری	فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	مهسا عفتی

مدیر گروه	فاطمه منصورخاکی (عمومی) - سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری (عمومی) - زهرا دامیار (اختصاصی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب - مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه‌آرا	زهرا فرجی (عمومی) - لیلا عظیمی (اختصاصی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ادبیات و زبان فارسی

۱- گزینه «۱»

(مبیر دیری) معنی درست واژه‌ها: (کتل: تل بلند، پشته مرتفع)، (بحیوحه: میان، وسط) (ادبیات فارسی ۲، لغت، فهرست واژگان)

۲- گزینه «۳»

(راوور تالشی) وقاحت (بی‌شرمی) درست است. املای صحیح واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصاف: میدان‌های جنگ / گزینه «۲»: مرهم: آن چه بر روی زخم نهند / گزینه «۴»: قضا: تقدیر و سرنوشت (غزا: جنگ و پیکار) (ادبیات فارسی ۲، املا، فهرست واژگان)

۳- گزینه «۲»

(امیر افضلی) قهقهه‌هایی نظیر امیراسلان، رستم‌نامه، اسکندرنامه، حسین‌گرد معروف به شبستری از آثاری بودند که پیش از مشروطه مردم ایران با آنان خو گرفته بودند.

مسالك المحسنين از طالبوف و سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ از زین‌العابدین مراغه‌ای مربوط به اوایل دوره مشروطه هستند.

شهرنار از یحیی دولت‌آبادی، مجمع دیوانگان از صنعتی‌زاده، تهران مخوف از مشفق کاظمی، روزگار سیاه از عباس خلیلی و... مربوط به بعد از مشروطه هستند. (ادبیات فارسی ۲، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۴- گزینه «۳»

(مبیر دیری) گزینه «۲» اصل داستان را بیان می‌کند و تلمیح نیست. (ادبیات فارسی ۲، آرایه، صفحه ۵)

۵- گزینه «۴»

(فسن و سگری - ساری) گزینه «۴» واج آرایی: تکرار مصوت کوتاه «-» / کنایه: بازار شکستن: کساد شدن بازار / تناسب: بازار و خریدار / تشبیه: بازار حسن

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: کنایه و تشبیه ندارد. / تناسب: طیب و بیمار / واج آرایی صامت «ب»

گزینه «۲»: کنایه و تشبیه ندارد. / واج آرایی: تکرار مصوت «-» و صامت «ش» / تناسب: شراب و مست

گزینه «۳» تشبیه ندارد. / کنایه: در بستن (کنایه از عزلت و گوشه‌گیری) / واج آرایی: تکرار واج‌های «د، ر» / تناسب: در و دیوار

(ادبیات فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۶- گزینه «۳»

(ظنین زاهدی‌کیا) گزینه «۳»: از + آه + کم + ن + شد + ϕ + پر + - + گاه + ی + غم + از + دل + م + - + ۱۴ تکواژ دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: پروانه + - + من + را + به + چراغ + احتیاج + ن + است + ϕ + - + ۱۰ تکواژ

گزینه «۲»: خاکستر + است + ϕ + حاصل + - + نشو + و + نما + - + من + - + ۱۰ تکواژ

گزینه «۴»: چون + گوهر + - + گرامی + - + آدم + در + این + بساط + - + ۹ تکواژ (زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۵)

۷- گزینه «۳»

(سپهر حسن‌فان‌پور) فعل «برمی‌خیزم» در قطعه شعر گزینه «۳»، پیشوندی است. افعال سایر گزینه‌ها همگی ساده هستند. (زبان فارسی (۳)، زبان فارسی، صفحه ۲۴)

۸- گزینه «۲»

(فسن و سگری - ساری) همه ابیات به استثنای بیت گزینه «۲» به بار امانت الهی که آسمان و زمین از عهده آن برنیامده‌اند، اشاره دارند.

مفهوم بیت گزینه «۲»: در ستایش همت و دعای درویشان بیان شده است که موجب حمایت و پشتیبانی عارفان راه حق است. (ادبیات فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۵)

۹- گزینه «۳»

(مسین پرهیزکار - سیزوار)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تو سایه رحمت الهی هستی و سعادت را بر سر همه موجودات افکنده‌ای. گزینه «۲»: والامقامی حضرت علی (ع) به دلیل داشتن فرزندی همچون امام حسین (ع) را بیان می‌کند.

گزینه «۴»: در اینجا تغییردهنده سرنوشت حضرت علی (ع) است و شاعر از حضرت علی (ع) می‌خواهد که واسطه دوردشن سرنوشت بد شود. (ادبیات فارسی ۲، مفهوم، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۰- گزینه «۲»

(راوور تالشی) آه سوزناک من راه نفس کشیدن را از من گرفته است، هم‌نفسی می‌خواهم که با او درد دل کنم.

تشریح گزینه‌های دیگر

کشتن نفس و از بین بردن خواهش‌های نفسانی است. گزینه «۱»: مصراع اول: کنایه از کشتن نفس / گزینه «۳»: نه مأمور تن هستم = نفس را کشته‌ام / گزینه «۴»: مصراع دوم کنایه از کشتن نفس

(ادبیات فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۳)

۱۱- گزینه «۲»

(کتاب زرد عمومی) معانی صحیح واژگانی که در صورت سؤال نادرست آمده‌اند: زهی: از ادات تحسین به معنای آفرین، از ادات تأسف به معنای افسوس / استنباط: ادراک و دریافت معنی و مفهوم چیزی بر اثر دقت و تیزهوشی / مهمیز: آلتی فلزی که بر پاشنه چکمه می‌بندند و هنگام سواری بر تهیگاه اسب می‌زنند / طی: جشن عروسی

(ادبیات فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۳»

(کتاب زرد عمومی) املای صحیح واژه عبارت است از: «اهتمام». (ادبیات فارسی ۲، املا، صفحه ۳۵)

۱۳- گزینه «۲»

(کتاب زرد عمومی) «محمود درویش» شاعر فلسطینی / محمدعلی عجمی «از تاجیکستان» / «زیب‌النسا» شاعر هندی. (ادبیات فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۴»

(کتاب زرد عمومی) گزینه «۴»: ایهام تناسب: «غریب» دو معنا دارد: ۱- عجیب (معنای مورد نظر شاعر) ۲- ناآشنا (تناسب با بیگانه)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تناقض ندارد. «تاریک و روشنایی» تضاد

گزینه «۲»: تشبیه ندارد. «نور چشم مستان» استعاره از «مешوق»

گزینه «۳»: تشخیص ندارد. (ادبیات فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۲»

(کتاب زرد عمومی) توجه: در کتاب آرایه‌های ادبی آمده است: موسیقی برخاسته از واج آرایی «صامت‌ها» محسوس‌تر است.

در بیت گزینه «۲» دو صامت «د» و «ر» کلام را آهنگین کرده است. (ادبیات فارسی ۲، آرایه، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۱۶- گزینه «۱»

(کتاب زرد عمومی) بیت «ب»: «شاعر علت با سرعت رفتن ابر را دانستن گریه‌م‌مشوق می‌داند». حسن تعلیل / بیت «الف»: «صفا» دو معنا دارد: ۱- خوشی و خرمی (معنای مورد نظر شاعر) ۲- نام کوهی است در مکه (تناسب با احرام، مروه، قبله، سعی): ایهام تناسب / بیت «ه»: «دامن فرصت» استعاره و «سیلاب» استعاره از فرصت / بیت «ج»: «تن خاکی هدف ناوک دلدوز قضاست»: تشبیه / بیت «د»: «مشتی آب، خواب سنگین را از بین می‌برد همان‌طور که یک قطره اشک برای ویرانی عالم کافی است»: اسلوب معادله

(ادبیات فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۱»

(کتاب زور عمومی)

مفهوم بیت صورت سؤال چنین است: «هنگامی که روز قیامت، سر از خاک بردارم، باز هم می‌خواهم کنار تو باشم.» این مفهوم در بیت گزینه «۱» نیز آمده است: «هنگامی که روز محشر از خواب اجل برخیزم، باز هم چشمان من به روی دوست باز می‌شود.» (ادبیات فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۱)

۱۸- گزینه «۲»

(کتاب زور عمومی)

در بیت‌های «الف» و «ج» به این موضوع مشترک اشاره شده است که پس از هر خوشی، ناخوشی وجود دارد. بیت «الف»: باد بهاری که به دنبالش نکبت خزانی است. بیت «ج»: «ای گل وقتی موج خنده از سرت گذشت، آماده گریه تلخ یعنی گلاب شدن باش.» (ادبیات فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۷۸)

۱۹- گزینه «۴»

(کتاب زور عمومی)

مفهوم عبارت سؤال، ستمگری و درازدستی حاکم ستمگر به مال مردم در اثر غفلت پادشاه است که از گزینه «۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. (ادبیات فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۳۹)

۲۰- گزینه «۱»

(کتاب زور عمومی)

مفهوم ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، پرهیز و دوری کردن از افراد نادان و ناجنس است که با توجه به بیت «بیاموزمت کیمیای سعادت / ز هم‌صحبت بد جدایی جدایی» ارائه شده‌اند. مفهوم بیت گزینه «۱»: انسان خردمند، هم‌نشین دنیا و نعمت‌های آن نمی‌گردد (وابسته دنیا نمی‌شود). (ادبیات فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۱۱۳)

عربی (۲)

۲۱- گزینه «۳»

(درویشعلی ابراهیمی)

«رتنا»: پروردگار ما / «وَقَفْنَا»: ما را موفق کرد / «علی مجادلة»: در مشاجره - در جر و بحث - در کشمکش / «هو علیم»: او آگاه است / «بما نعمل»: به آن چه انجام می‌دهیم / «ولی»: سرپرست (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۲۲- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۸۹)

«بعضی»: بعضی، برخی / «المواد الغذائية»: مواد غذایی / «مؤثرة»: مؤثر می‌باشند / «فی از دیداد»: در افزایش / «قدرة التعلّم»: قدرت یادگیری / «بسبب»: به سبب، به دلیل، به علت / «میزاتها الخاصة»: ویژگی‌های خاص خود (میزاتها الخاصة» تنها در گزینه «۳» به درستی ترجمه شده است.) (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۲۳- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۸۹)

ترجمه درست عبارت این گزینه: «به درستی که قرآن، مردم را از وسوسه ابلیس بر حذر می‌دارد.» (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۳»

(درویشعلی ابراهیمی)

مفهوم آیه شریفه صورت سؤال با گزینه «۳» تناسب دارد. (از رحمت خدا ناامید نشوید.) و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» تناسبی با آیه شریفه در صورت سؤال ندارند. (عربی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

(فائزه یعفری)

گزینه «۱»: «انسان» به صورت نکره و با تنوین آمده است، در صورتی که در صورت سؤال معرفه است. «حیة» نیز باید همراه با ضمیر متصل باشد. «پیروز می‌گردد» نیز فعل است؛ در صورتی که در این گزینه به صورت اسم مشتق آمده است.

گزینه «۲»: «حیة» همراه با ضمیر متصل و مضاف است، بنابراین «ال» نمی‌گیرد. گزینه «۴»: «انسان» مذکر است و ضمیر راجع به آن باید «ه» باشد، نه «ها». (عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۴»

(امیر طریقی)

«انتخاب کرده‌ام»: قد انتخابت، قد اخترت / «علوم انسانی را»: العلوم الإنسانية / «زیرا که من»: لآنی / «به آن علاقه‌مند شده بودم»: كنت قد رغبت فیها (عربی (۲)، تعریب، ترکیبی)

۲۷- گزینه «۳»

(دلارا رضایی)

اسم‌های معرفه موجود در این گزینه: هذا (اشاره) / کلّ (معرفه به اضافه) / ما (موصول) / صديق (معرفه به اضافه) / أب (معرفه به اضافه) / ی (ضمیر) فلذا مجموعاً شش اسم معرفه در عبارت وجود دارد. (عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۸- گزینه «۴»

(فائزه یعفری)

در سایر گزینه‌ها، به ترتیب: «الذی» و «آلتی» اسم موصول خاص و «من» اسم موصول عام است. (عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۱۲)

۲۹- گزینه «۳»

(سیدمهد علی مرتضوی)

«موصول» معرفه‌ای است که همواره به همراه «صله» خود می‌آید، و در این گزینه، «ما» معرفه از نوع موصول است. (عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه‌های ۱۲ و ۲۷)

۳۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۲)

در این گزینه، «مکتبة» اسم مکان و مشتق است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب، «مفتاح» (کلید)، «مقبض» (دستگیره) و «مکنسة» (جارو) اسم آلت می‌باشند. (عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۵)

۳۱- گزینه «۴»

(کنکور هنر ۹۶)

«أخرجت»: خارج کردم / «الأفكار آلتی»: افکاری که / «كانت قد اختفت»: پنهان شده بود (ماضی بعید) / «فی»: در / «سجن»: زندان / «ذهنی»: ذهنم / «تنفست»: نفس کشیدم / «براحة»: به راحتی / «مرّة أخرى»: بار دیگر (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۳۲- گزینه «۳»

(کنکور هنر ۹۶)

علت نادرست بودن ترجمه در گزینه «۳» این است که فعل «لایتوقعون» که مضارع منفی است به معنی «توقع و انتظار ندارند»، به صورت ماضی نقلی منفی، یعنی «توقع نداشته‌اند»، معنی شده است. (عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درک مطلب:

انسان قدیم تقسیمات زمان مانند ثانیه و دقیقه و ساعت را نمی‌شناخت و شاید توجه او بر «روز» بود زیرا آن چیز ظاهر و روشنی نسبت به او (برای او) بود؛ ولی ملت‌ها دربارهٔ زمان شروع «روز» اختلاف پیدا کردند. پس از (میان) آنان برخی طلوع (خورشید) را آغاز روز و پایان آن را طلوع بعدی گمان کردند و (برخی) از آنان کسانی بودند که غروب (خورشید) را آغاز روز و پایان آن را غروب بعدی برشمردند و این اختلاف در نامگذاری سال به این که آن «شمسی» یا «قمری» است، اثر گذاشته است. سپس انسان فهمید که نیاز به این دارد که این روزها را در مجموعه‌ای ثابت جمع کند، پس برخی اعتقاد داشتند که ماه بهترین یاور (آنان) برای این کار است چه آن متولد می‌شود، سپس کم کم بزرگ می‌شود تا ماه کاملی گردد و هنگامی که کامل شود، به صورت آن چه بود برمی‌گردد. پس گردش ماه از (حالت) هلال به هلال «ماه» نامیده شد.

۳۳- گزینه ۳

پیام اصلی و محوری که از متن می‌توانیم بگیریم این است که «طبیعت و پدیده‌های آن منبع الهام‌بخش مهمی برای انسان از قدیم بوده است!» که این مفهوم وسیع‌تر و گسترده‌تر از گزینه «۱» است. (رد گزینه «۱»)
گزینه «۲»: «تولد ماه و پنهان شدن آن توجه انسان را جلب نکرد!» نادرست است، زیرا انسان از حالات مختلف ماه برای تشخیص سی روز ماه استفاده می‌کرد.
گزینه «۴»: «گردش خورشید از زمان ظهورش تا غروبش سال شمسی نامیده می‌شود!» نادرست است، زیرا این به معنای یک روز است نه یک سال.
(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۴- گزینه ۱

گزینه «۱»: «انسان تنها بعد از این که در تغییرات خورشید و ماه دقت کرد موضوع وقت را شناخت» نادرست است، زیرا انسان «زمان» را می‌تواند از تغییرات همه پدیده‌ها بفهمد.
گزینه «۲»: «نشانه‌های طبیعت ذهن انسان را مشغول می‌کرد و برای اداره زندگی از آن‌ها استفاده می‌کرد!»
گزینه «۳»: «روزی که به طلوع خورشید یا غروب آن تکیه دارد «روز شمسی» نامیده می‌شود!»
گزینه «۴»: «روز قمری همان روزی است که اعتبارش مرتبط می‌شود به آشکار شدن ماه» درست است.
(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۵- گزینه ۳

جواب سؤال «لماذا لم يجعل بعض الأقسام الشمس معياراً لتقويم الأوقات: چرا برخی از مردمان خورشید را معیاری برای اندازه‌گیری زمان‌ها قرار ندادند؟» گزینه «۳»: «زیرا شکل و قیافهٔ آن تغییر نمی‌کند!» درست است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «زیرا نور ماه از آن «خورشید» گرفته شده است!»
گزینه «۲»: «به خاطر عدم وجود ابتدا و انتها در آن (خورشید)!»
گزینه «۴»: «زیرا آنان دیدند که خورشید آشکار می‌شود و پنهان می‌گردد!» نادرست‌اند.
(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۶- گزینه ۴

کامل‌کنندهٔ صورت سؤال «فرق بین سال خورشیدی و سال قمری ارتباط دارد به نگرش ملت‌ها و اندیشهٔ آنان دربارهٔ آغاز روز و پایان آن!»
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «کیفیت طلوع خورشید و آشکار شدن هلال»
گزینه «۲»: «اختلاف در ساعت‌های شب و روز»
گزینه «۳»: «گردش زمین به دور خورشید و ماه»
هیچ‌کدام کامل‌کنندهٔ سؤال صورت تست نیستند.
(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۷- گزینه ۲

«حاجة»: مجرور به حرف جرّاً «مجموعه»: مجرور به حرف جرّ است/ «القمَر»: اسم «أن» و منصوب است.
گزینه «۱»: «يَضُمُّ»
گزینه «۳»: «مجموعه»
گزینه «۴»: «الإنسان» نادرست‌اند.
حرکت گذاری صحیح همه عبارت به این صورت است: «أدرک الإنسان أنَّهُ بحاجة إلى أن يَضُمُّ هذه الآيات في مجموعة ثابتة فَرَأَى أن القمر خير معين له!»
(عربی (۲)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۳۸- گزینه ۱

فعل «يكن» مضارع مجزوم للغائب و ثلاثی مجرد و معتلّ اجوف است که مجزوم شده است با سکون ولی اعلالش با حذف حرف عله است (به‌خاطر دفع التقاء ساکنین) و اسم آن «الإنسان» و خبرش «يعرف» می‌باشد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: «ناقص»
گزینه «۳»: «اسمه ضمير «هو» المستتر»
گزینه «۴»: «متعدّد-اسمه الضمير المستتر» نادرست‌اند.
(عربی (۲)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۳۹- گزینه ۳

کلمهٔ «كاملاً» اسمی مفرد، مذکر، نکره، معرب، مشتق و اسم فاعل است که نقش صفت دارد و منصوب است به تبعیت از متبوع خود (بدرأ).
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «حال مفردة» نادرست است.
گزینه «۲»: «صفة مشبّهة» نادرست است.
گزینه «۴»: «حال مفردة- صاحب الحال «بدرأ»، نادرست‌اند.
(عربی (۲)، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۴۰- گزینه ۴

«الأغاني» اسم منقوص است و تنها در حالت نصب اعراب ظاهری می‌گیرد بنابراین در گزینه «۴»، «الأغاني» مفعول به و منصوب با اعراب ظاهری است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «الأغاني» مضاف‌الیه و تقدیراً مجرور است.
گزینه «۲»: «الأغاني» مضاف‌الیه و تقدیراً مجرور است.
گزینه «۳»: «الأغاني» مبتدا و تقدیراً مرفوع است.
(عربی (۲)، قواعد اسم، ترکیبی)

دین و زندگی

۴۱- گزینه ۱

با توجه به عبارت «خَلَقَ فَسَوَّى»: «آفرید، سپس سامان بخشید»، خلقت مقدم بر آراستن مخلوقات بوده است. براساس «قدر فهدی»، تقدیرات هر موجود بر شیوهٔ هدایت الهی اثر می‌گذارد. یعنی ویژگی‌های مخلوقات، مقدمهٔ هدایت الهی است.
(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۵)

۴۲- گزینه ۳

با توجه به این که «نتیجهٔ فکر» از ما خواسته شده، باید توجه کنیم که نتیجهٔ تفکر خردمندان، هدفدار یافتن هستی است که در عبارت «بنا ما خلقت هذا باطلاً» (دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۵ و ۷) انعکاس یافته است.

۴۳- گزینه ۲

تسبیح و ستایش تکوینی موجودات در عبارت «يسبّح لله ما في السموات و ما في الارض... مطرح شده و نبود شکاف و خلل در هستی از آیهٔ «ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت فارجع البصر هل تری من فطور»، با توجه به کلیدواژهٔ «فطور» (دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه ۱۷ و ۱۸) برداشت می‌شود.

(فسن فیاض)

(مفهم رضایی‌قا)

(سیرهای هاشمی)

۴۴- گزینة «۳»

(مفسر رضایی‌بغا)

به روابط علی و معلولی در زیر دقت کنید:
فطرت و سرشت خدا آشنا ← گرایش به نیکی و بی‌زاری از زشتی
گرایش به نیکی و بی‌زاری از زشتی ← سرزنش و عکس‌العمل در برابر گناه
پس منشأ تنفر از بدی، فطرت و سرشت خدا آشنای انسان است که در آیه «فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ...» مورد تأکید است و منشأ عکس‌العمل انسان در برابر گناه، گرایش به نیکی‌هاست که در آیه «و نفس و ماسواها...» تجلی دارد.
(دین و زندگی، ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۳ و ۳۳۷)

۴۵- گزینة «۱»

(مفسر فیاض)

یافتن خدا در کنار خود، پس از غفلت، بیانگر سرشت خداشنا به‌عنوان یکی از سرمایه‌های انسان است که در آیه «فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ...» تجلی یافته و بیت «دوست نزدیک‌تر از من به من است...» نیز به آن اشاره دارد.
(دین و زندگی، ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۳ و ۳۳۷)

۴۶- گزینة «۲»

(مفسر رضایی‌بغا)

مسئول سرنوشت خویش بودن، بیانگر اختیار در انسان است که در آیه «إِنَّمَا هَدَيْنَاهُمُ السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكَرُوا وَ إِنَّمَا كَفَرُوا» مؤکد واقع شده است.
قوة انتخاب بهترین راه، طبق کنکور ۹۷ از دوراهی موجود در آیه «فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا» که بیانگر سرمایه‌گرایش به نیکی است دریافت می‌گردد.
(دین و زندگی، ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۳، ۳۳۴ و ۳۳۶)

۴۷- گزینة «۱»

(مفسر فیاض)

طبق حدیث امام علی (ع) دشمن‌ترین دشمن انسان، نفس اماره اوست. عبارت «إِنَّمَا يَأْمُرُكُم بِالسُّوءِ وَ الْفَحْشَاءِ وَ أَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ» در قرآن در مورد شیطان به‌کار رفته است.
(دین و زندگی، ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۴، ۳۳۵ و ۳۳۸)

۴۸- گزینة «۲»

(سیره‌های هاشمی)

آفرینش خدا، از هیچ نمونه‌ی پیش‌ساخته‌ای نبوده و مسبوق به سابقه نمی‌باشد. لذا قسمت دوم گزینة «۲» صحیح نیست.
(دین و زندگی، ۲، درس ۱، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۴۹- گزینة «۴»

(مفسر رضایی‌بغا)

جمع کردن مخلوقات، پس از آفرینش آن‌ها، اشاره به رستاخیز است که طبق عبارت «وَ هُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ» با قدرت الهی صورت می‌پذیرد.
(دین و زندگی، ۲، درس ۲، صفحه ۲۸)

۵۰- گزینة «۳»

(مفسر آقا‌صالح)

قرآن کریم می‌فرماید: «... فَئِنَّ رَبَّ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَ أُولَئِكَ هُمُ أُولُو الْأَلْبَابِ: پس بندگان مرا مژده ده آنان که سخن را می‌شنوند و بهترین آن را پیروی می‌کنند، اینانند که خدا آنان را هدایت کرده و اینانند خردمندان.
(دین و زندگی، ۲، درس ۳، صفحه ۳۳۴)

۵۱- گزینة «۱»

(کتاب زرد عمومی)

بیت: «چه کنم با که توان گفت که او / در کنار من و من مهجورم»
با آیه شریفه «فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا» مطابقت معنایی و مفهومی دارد.
(دین و زندگی، ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۳ و ۳۳۷)

۵۲- گزینة «۱»

(کتاب زرد عمومی)

هرجا استحکام و نظم به چشم بخورد، جلوه‌ای از حکمت و تدبیر خداست و خردمندان با بصیرت پس از ذکر خدا در همه احوال و تفکر در نظام آفرینش فریاد برمی‌آورند: «رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سِبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»
(دین و زندگی، ۲، درس ۱، صفحه‌های ۵ و ۶)

۵۳- گزینة «۴»

(کتاب زرد عمومی)

با توجه به بیان «امری موقت» در صورت سؤال، منظور «اجل مستی»، سرآمد معین و مشخص می‌باشد.
(دین و زندگی، ۲، درس ۲، صفحه ۱۷)

۵۴- گزینة «۲»

(کتاب زرد عمومی)

از دقت در آیه ۳ سورة ملک: «ما تری فی خلق الرّحمن...» درمی‌یابیم که هر یک از مخلوقات و مجموعه‌ی آن‌ها که نظام واحد جهانی را تشکیل می‌دهند، دارای انسجام کامل و پیوستگی دقیق برای رسیدن به هدف می‌باشند.
(دین و زندگی، ۲، درس ۲، صفحه‌های ۱۸ و ۲۴)

۵۵- گزینة «۱»

(کتاب زرد عمومی)

این سؤال که «ما در چگونه جهانی زندگی می‌کنیم؟» یکی از سوالات اساسی هر نوجوان و جوانی است که پاسخ به این سؤال در نگاه وی به زندگی تأثیر می‌گذارد و به برنامه‌ها و تصمیم‌های او جهت می‌دهد. وقتی پاسخ به این سؤال را با جلوه‌های حکمت و تدبیر الهی در آفرینش مرتبط بدانیم آیه‌ی شریفه‌ی «خلق الله السماوات و الارض بالحق...» وافی به این مقصود خواهد بود.
(دین و زندگی، ۲، درس ۱، صفحه‌های ۴ و ۶)

۵۶- گزینة «۴»

(کتاب زرد عمومی)

ترجمه‌ی یکی از آیات سورة روم: «و از نشانه‌های اوست که خلق کرده است برای شما همسرانی از جنس خودتان تا با ایشان آرامش یابید و بین شما مودت و رحمت قرار داده است به‌درستی که در این امر نشانه‌هایی است برای کسانی که تفکر می‌کنند.»
(دین و زندگی، ۲، درس ۲، صفحه ۲۸)

۵۷- گزینة «۳»

(کتاب زرد عمومی)

نظام‌های به هم پیوسته و تو در تو که بدن را می‌سازند، فعالیت هماهنگ و سازمان‌یافته‌ای انجام می‌دهند که در پایان، منجر به حیات و رشد می‌شود.
آیه «خلق السماوات و الارض بالحق...» با توجه به وجود کلمه «بالحق»، حکیمانه بودن خلقت را بیان می‌کند.
(دین و زندگی، ۲، درس ۲، صفحه‌های ۱۷ و ۲۱)

۵۸- گزینة «۴»

(کتاب زرد عمومی)

شعر: «ما ز بالاییم و بالا می‌رویم / ما ز دریاییم و دریا می‌رویم» بیانگر این مفهوم است که کاروان هستی همان طور که از خداست، رو به سوی او دارد و با آیه «خلق السماوات و الارض بالحق و صوّرکم... و الیه المصیر» ارتباط مفهومی دارد.
(دین و زندگی، ۲، درس ۲، صفحه‌های ۱۷ و ۲۴)

۵۹- گزینة «۲»

(کتاب زرد عمومی)

خداوند سرشت ما را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را که گرایش به همه‌ی خوبی‌ها و زیبایی‌هاست در ما قرار داد که آیه شریفه ۳ سورة روم: «فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا...» مؤید همین مفهوم است.
(دین و زندگی، ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۳ و ۳۳۷)

۶۰- گزینة «۲»

(کتاب زرد عمومی)

در میان کاروان هستی که به سوی خدا در حرکت است، انسان سرنوشت ویژه‌ای دارد. خداوند، سرشت انسان را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را در او قرار دارد، پس انسان فطرتاً خداجوست و هنگامی که این فطرت خداجوی انسان غفلت می‌یابد، به بیان امیرالمؤمنین حضرت علی (ع)، خدا را قبل و بعد و با همه چیز می‌بیند.
(دین و زندگی، ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۲ و ۳۳۷)

زبان انگلیسی

۶۱- گزینة «۳»

(نسترن راسگو)

ترجمه جمله: «آن‌ها گفتند دوچرخه تو دزدیده شده است.»
ب: «بله، می‌دانم. قصد دارم در عرض یک ساعت به پلیس زنگ بزنم.»

نکته مهم درسی

برنامه‌ریزی برای آینده و قصد انجام کاری در آینده را با «be going to» نشان می‌دهیم.
(گرامر)

۷۲- گزینه «۴» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «ما یک پیغام برای همسایه‌اش گذاشتیم تا متوجه شود که تلفن زده بودیم.»

نکته مهم درسی

گزینه‌های «۱» و «۲» یکی هستند و لذا حذف می‌شوند و گزینه «۴» با توجه به مفهوم جمله صحیح می‌باشد. (ضمناً اگر گزینه «۲» را انتخاب کنیم فعل "know" نیاز به "s" سوم شخص دارد، پس غلط است، مگر این که به صورت گذشته "knew" می‌آمد.)
(گرامر)

۷۳- گزینه «۴» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «متن عمدتاً در مورد چه چیزی بحث می‌کند؟»
«برای دوست‌یابی چه کار باید کرد»

(درک مطلب)

۷۴- گزینه «۲» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «کلمه "It" در پاراگراف «۲» به «متحان کردن تعدادی از تکنیک‌هایشان» اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

۷۵- گزینه «۱» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «چرا نویسنده «من، من، من» را در پاراگراف ۴ ذکر می‌کند؟»
«تا در رابطه با تبدیل شدنتان به تنها طرف صحبت‌کننده در بحث هشدار دهد.»

(درک مطلب)

۷۶- گزینه «۴» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «طبق متن، هیچ کدام از موارد زیر به‌طور مثبت به شما در دوست‌یابی کمک نمی‌کند، به جز توانایی مجال دادن به دیگران برای توصیف خودشان.»

(درک مطلب)

۷۷- گزینه «۲» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «بر اساس متن، بیماری قلبی از چه زمان رو به افزایش گذاشت؟»
«بعد از شروع قرن بیستم»

(درک مطلب)

۷۸- گزینه «۳» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «در پاراگراف ۱، منظور نویسنده از "this idea" چیست؟»
«این حقیقت که افزایش بیماری قلبی یکی از محصولات زندگی مدرن است.»

(درک مطلب)

۷۹- گزینه «۱» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد عبارت «آن‌هایی که در کشور مادرزادی خود ماندند» صحیح است؟ (پاراگراف ۱)»
«آن‌ها افرادی هستند در کشورهای غیرغربی که کشورهای خود را ترک نمی‌کنند.»

(درک مطلب)

۸۰- گزینه «۴» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن تعریف نشده است؟»
«خویشاوندان نزدیک، پاراگراف «۲»»

(درک مطلب)

۶۲- گزینه «۴» (ممنم سهرابی)
ترجمه جمله: «از نو نپرسیدی که منتظر چه کسی است؟»
نکته مهم درسی
جمله واره اسمی از طریق «فعل + فاعل + کلمه پرسشی» ساخته می‌شود.

(گرامر)

۶۳- گزینه «۱» (ممنم سهرابی)
ترجمه جمله: «او از بعضی مشکلات شخصیتی رنج می‌برد و کشمکش بین مادر و مادر بزرگ یکی از بدترین مشکلات کودکانه امیلی بود.»
(۱) کشمکش، درگیری
(۲) ساختار
(۳) ایستگاه
(۴) پیشنهاد

(واژگان)

۶۴- گزینه «۳» (ممنم سهرابی)
ترجمه جمله: «این صداها در مقایسه با صدای تیراندازی در خارج از شهر به سختی شنیده شد و توجه کمی از ساکنان را جلب کرد.»
(۱) منظور، هدف
(۲) حالت چهره، بیان
(۳) مقایسه
(۴) ترکیب، انشاء

(واژگان)

۶۵- گزینه «۳» (ممنم رفیلیان)
ترجمه جمله: «ما چاره‌ای نداشتیم جز کشتن آن حیوان وحشی، آن ممکن بود به مردم آسیب برساند و هم‌چنین، شکار آن به صورت زنده غیر ممکن بود.»
(۱) عقیده، نظر
(۲) دوره
(۳) انتخاب، چاره
(۴) عضو

(واژگان)

۶۶- گزینه «۲» (علی شکوهی)
(۱) مشاهده کردن
(۲) شنیدن
(۳) اثر گذاشتن
(۴) بهبود بخشیدن

(کلوزتست)

۶۷- گزینه «۱» (علی شکوهی)
(۱) به ندرت
(۲) اخیراً
(۳) احتمالاً
(۴) با موفقیت

(کلوزتست)

۶۸- گزینه «۴» (علی شکوهی)
(۱) فشار
(۲) نوع
(۳) فضا، فاصله
(۴) افزایش

(کلوزتست)

۶۹- گزینه «۲» (علی شکوهی)
(۱) متوسط
(۲) جسمی، بدنی
(۳) نهایی
(۴) معین

(کلوزتست)

۷۰- گزینه «۳» (علی شکوهی)
(۱) سرعت
(۲) مورد، حالت
(۳) سر و صدا
(۴) تأثیر

(کلوزتست)

۷۱- گزینه «۴» (کتاب زرد عمومی)
ترجمه جمله: «آن‌ها مقدار فشار یکسانی را در شرایط متفاوت بر آن دو نفر وارد کردند تا ببینند که آیا به طور متفاوت واکنش نشان می‌دهند (یا خیر).»

(کتاب زرد عمومی)

نکته مهم درسی
با توجه به فعل "to see" که متعدی است، نیاز به یک "noun clause" داریم که فقط با گزینه‌های «۱» و «۴» می‌توان جمله‌واره اسمی ساخت و از نظر مفهوم، جواب "whether" به معنی «که آیا» صحیح است.

(گرامر)

ریاضی (۱) و آمار و مدل سازی

۸۸- (عمیررضا سجودی)
با توجه به این که شعاع دایره به صورت $R = 3 + E$ است، داریم:
 $S = \pi R^2 \Rightarrow S = \pi(3 + E)^2 = \pi(9 + 6E + E^2)$
می توان از E^2 به دلیل کوچک بودن صرف نظر کرد:
 $S \approx \pi(9 + 6E) \Rightarrow S = 9\pi + 6\pi E$
(آمار و مدل سازی، اندازه گیری و مدل سازی، صفحه ۱۰)

۸۹- (مهمرب بیرایی)
موارد (الف) و (ج) از معایب سرشماری هستند.
تشریح گزینه های دیگر:
مورد (ب): در سرشماری، نمونه انتخاب نمی شود. مورد (د): بررسی تمام افراد جامعه سرشماری است.
(آمار و مدل سازی، جامعه و نمونه، صفحه ۱۸)

۹۰- (مهمرب بیرایی)
بهترین روش جمع آوری داده ها در موضوع «بیش تر تصادفات بر اثر خواب آلودگی رانندگان بوده است.» داده های از پیش تهیه شده است.
(آمار و مدل سازی، جامعه و نمونه، صفحه ۳۱)

ریاضی سال سوم

۹۱- (ستاره عارف کشفی)
برد یک تابع، مجموعه مقادیری است که متغیر y می تواند داشته باشد. در بین گزینه ها برد تابع گزینه «۲» بیشترین تعداد اعضا را دارد.

۴ عضو دارد $\Rightarrow \{1, 2, 3, 4\}$: برد h
تشریح گزینه های دیگر:
گزینه «۱»: برد $\{1, 3\}$ دو عضو دارد
گزینه «۳»: برد $\{4, a\}$ حداکثر دو عضو دارد
گزینه «۴»: برد $\{b, d, f\}$ حداکثر سه عضو دارد
(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه ۷)

۹۲- (زهرا مهمرب)
در این جا وضعیت تحصیلی دانش آموز بستگی به نمرات کلاسی وی دارد. بنابراین نمرات کلاسی متغیر مستقل و وضعیت تحصیلی متغیر وابسته می باشد.
(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه ۷)

۹۳- (لیلا های علیا)
 $f(x) = (x-1)^2 + 3$
 $f(2) = (2-1)^2 + 3 = 4$
 $f(2+h) = h^2 + 2h + 4$
 $\frac{f(2+h) - f(2)}{h} = \frac{h^2 + 2h + 4 - 4}{h} = \frac{h(h+2)}{h} = h+2$
(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه ۲۱)

۹۴- (ستاره عارف کشفی)
 $g(1) = 3$, $g(4) = 6$
 $f(1) = 5$, $f(0) = 1$
 $\frac{2g(1) + g(4)}{3f(1) - f(0)} = \frac{(2 \times 3) + 6}{(3 \times 5) - 1} = \frac{12}{14} = \frac{6}{7}$
(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه ۱۸)

۸۱- (لیلا های علیا)
چون فاصله اعداد متمایز -13 و $4m+1$ روی محور اعداد تا مبدأ با هم برابر است، پس این دو عدد قرینه اند، یعنی حاصل جمع این دو عدد صفر می شود، پس:
 $4m+1 + (-13) = 0$
 $4m = 12 \Rightarrow m = 3$
(ریاضی (۱)، اعداد و نماها، صفحه های ۱۵ تا ۱۷)

۸۲- (لیلا های علیا)
در مثلث قائم الزاویه OMB داریم:
 $MB^2 = OM^2 + OB^2$
 $= 1^2 + 2^2 = 5 \Rightarrow MB = BA = \sqrt{5}$
چون کمان MA در سمت چپ نقطه B قرار دارد، پس A متناظر است با: $2 - \sqrt{5}$
(ریاضی (۱)، اعداد و نماها، صفحه های ۱۸ تا ۲۰)

۸۳- (کوروش داوری)
الف) $9x^2y + 6xy^2 = 3xy(3x + 2y)$
ب) برای ساده کردن x از صورت و مخرج کسر $\frac{x(y+z)}{x}$ شرط $x \neq 0$ لازم است.
موارد (ب) و (ت) درست هستند.
(ریاضی (۱)، اعداد و نماها، صفحه های ۸ تا ۱۷)

۸۴- (کریم نصیری)
اگر $x \in A \cup B$ آن گاه $x \in A$ یا $x \in B$ ، اگر $x \in A$ چون $A \subset B$ پس $x \in B$ و در نتیجه $x \in B \cup D$. اگر $x \in C$ ، آنگاه چون $C \subset D$ ، پس $x \in D$ و در نتیجه $x \in B \cup D$. پس به طور کلی اگر $x \in A \cup C$ ، آنگاه $x \in B \cup D$ ، یعنی $(A \cup C) \subset (B \cup D)$.
(ریاضی (۱)، مجموعه ها، صفحه های ۳۵ تا ۳۷)

۸۵- (کریم نصیری)
مجموع مجذورات دو عدد a و b به صورت $a^2 + b^2$ و جذر مجموع دو عدد a و b به صورت $\sqrt{a+b}$ نشان داده می شود؛ بنابراین گزینه «۴» درست می باشد.
(ریاضی (۱)، مجموعه ها، صفحه های ۲۱ تا ۲۵)

۸۶- (کوروش داوری)
شرط آن که دو مجموعه A و B مساوی باشند، آن است که اعضای یکسانی داشته باشند. بنابراین:
 $y + 3 = 4 \Rightarrow y = 1$
 $x - y = 7 \Rightarrow x - 1 = 7 \Rightarrow x = 8 \Rightarrow 2x + y = 16 + 1 = 17$
(ریاضی (۱)، مجموعه ها، صفحه های ۳۱ تا ۳۴)

۸۷- (مهمرب بیرایی)
 $A \cap (C \cup B) = \{2, 10, 7, 8\}$
 $B - A = \{1, 4, 5, 6\}$
 \Rightarrow اشتراک مورد نظر $= \{ \}$
اشتراک دو مجموعه مورد نظر تهی است.
(ریاضی (۱)، مجموعه ها، صفحه های ۳۵ تا ۴۰)

(سارا شریفی)

۱۰۰-

رابطه داده شده زمانی تابع است که به هر مقدار x یک مقدار y نسبت داده شده باشد. چون به ازای $x = a$ دو مقدار b و 2 نسبت داده شده است، پس باید $b = 2$ باشد. هم‌چنین به ازای $x = 3$ داریم:

$$\Rightarrow a - 1 = 2b + 1 \xrightarrow{b=2} a - 1 = 5 \Rightarrow a = 6$$

$$a - b = 6 - 2 = 4$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۵ و ۶)

اقتصاد

(قارچ از کشور ۹۶)

۱۰۱-

میلیون ریال $= 480$ = ارزش ماشین‌آلات (بخش صنعت)

میلیون ریال $= 288$ = $\frac{60}{100} \times 480$ = ارزش مواد غذایی

میلیون ریال $= 384$ = $\frac{50}{100} \times (480 + 288)$ = ارزش خدمات

ارزش خدمات + ارزش مواد غذایی + ارزش صنعت = تولید ناخالص داخلی

میلیون ریال $= 1152$ = $480 + 288 + 384$ = تولید ناخالص داخلی

میلیون ریال $= 384$ = $\frac{1}{3} \times (G.D.P) = \frac{1}{3} \times 1152$ = هزینه استهلاک

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیون ریال $= 768$ = $1152 - 384$ = تولید خالص داخلی

تولید خالص داخلی = جمعیت کشور

$$= \frac{768}{20} = 38.4 \text{ ریال}$$

ارزش کالاهای واسطه‌ای در محاسبات تولید کل کشور لحاظ نمی‌شوند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

(قارچ از کشور ۹۷)

۱۰۲-

(ارزش افزوده بخش کشاورزی) $= 1/5$ = ارزش افزوده بخش ساختمان

میلیارد ریال $= 100,935$ = $\frac{3}{2} \times 67,290$

(ارزش افزوده بخش صنعت) $= \frac{30}{100}$ = استهلاک سرمایه

میلیارد ریال $= 117,750$ = $\frac{30}{100} \times 392,500$ = استهلاک سرمایه

میلیارد ریال $= 4728$ = خالص درآمد عوامل تولید از خارج

تولید ناخالص ملی (الف) $= 392,500 + 100,935 + 545,890$

میلیارد ریال $= 1,111,343$ = $67,290 + 4728$

استهلاک سرمایه - تولید ناخالص ملی = تولید خالص ملی

میلیارد ریال $= 993,593$ = $1,111,343 - 117,750$ = تولید خالص ملی \Rightarrow

تولید ناخالص ملی = تولید ناخالص ملی سرانه (ب) جمعیت کل کشور

$$= \frac{1,111,343,000}{80} = 13,891,787.5 \text{ ریال}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶ و ۳۰)

(میرغزایی)

۹۵-

$$x < \frac{5}{3} \xrightarrow{+(-3)} x < \frac{5}{3} - 3 \Rightarrow x < -\frac{4}{3}$$

تذکر: اگر دو طرف یک نامساوی را بر یک عدد منفی تقسیم (یا در یک عدد منفی ضرب) کنیم، جهت نامساوی عوض می‌شود.

نکات مهم درسی:

اگر رادیکال با فرجه زوج در مخرج یک کسرگویا قرار داشته باشد، برای تعیین دامنه تابع، عبارت زیر رادیکال را بزرگ‌تر از صفر قرار می‌دهیم و نامساوی حاصل را حل می‌کنیم. (ریاضی سال سوم، تابع، صفحه ۹)

(سارا شریفی)

۹۶-

با توجه به اعداد جدول، ضابطه تابع $y = \frac{30}{x}$ می‌باشد، بنابراین خواهیم داشت:

$$y = \frac{30}{x} \xrightarrow{x=5} y = \frac{30}{5} = 6 \Rightarrow b + 2 = 6 \Rightarrow b = 4$$

$$y = \frac{30}{a} = 5 \Rightarrow a = \frac{30}{5} \Rightarrow a = 6$$

$$\frac{a}{b} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه ۱۷)

(مهمر بهیرایی)

۹۷-

$$f(-2) = \sqrt{(-2)^2 + 2(-2)} = \sqrt{4 - 4} = 0$$

$$g(-2) = |3(-2) - 2| = |-8| = 8$$

$$\Rightarrow f(-2) + g(-2) = 0 + 8 = 8$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه ۲۱)

(ستاره عارف‌کشفی)

۹۸-

$$f(x) = x^2 + x$$

$$\xrightarrow{x=a} f(a) = a^2 + a \Rightarrow 12 = a^2 + a \Rightarrow a^2 + a - 12 = 0$$

$$\Rightarrow (a + 4)(a - 3) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + 4 = 0 \Rightarrow a = -4 \text{ ق ق} \\ a - 3 = 0 \Rightarrow a = 3 \text{ ق ق} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x=6} f(6) = (6)^2 + 6 \Rightarrow b = 42$$

$$2a + b = 6 + 42 = 48$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(لیلا فابی علیا)

۹۹-

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = \frac{2\left(\frac{1}{4}\right) + 1}{\frac{1}{4} - 4} = \frac{\frac{1}{2} + 1}{\frac{1}{4} - 4} = \frac{\frac{3}{2}}{-\frac{15}{4}} = -\frac{2}{5}$$

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{2\left(-\frac{1}{2}\right) + 1}{-\frac{1}{2} - 4} = \frac{-1 + 1}{-\frac{1}{2} - 4} = 0$$

$$f\left(\frac{1}{4}\right) + f\left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{2}{5} + 0 = -\frac{2}{5}$$

(ریاضی سال سوم، تابع، صفحه ۱۹)

تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم $1631 = 7800 -$

تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم

هزار میلیارد ریال $6,169 = 7800 - 1631$

افزایش مقدار تولید در یک سال (ب)

تولید کل به قیمت ثابت در سال پایه - تولید کل به قیمت ثابت در سال مورد نظر

افزایش مقدار تولید در سال دوم

هزار میلیارد ریال $1540 = 4290 - 5830$

افزایش مقدار تولید در سال سوم

هزار میلیارد ریال $1879 = 4290 - 6169$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(فاطمه فویمیان)

-۱۰۶

درآمد صاحبان سرمایه + سود شرکتها و مؤسسات + درآمد حقوق‌گیران = درآمد ملی (الف)

درآمد صاحبان مشاغل آزاد + درآمد صاحبان املاک و مستغلات + دستمزدها +

درآمد صاحبان مشاغل آزاد $\frac{2}{3} \times$ درآمد صاحبان املاک و مستغلات

میلیارد ریال $656 = \frac{2}{3} \times 984$

درآمد صاحبان املاک و مستغلات $\frac{3}{4} \times$ سود شرکتها و مؤسسات

میلیارد ریال $492 = \frac{3}{4} \times 656$

(مجموع ردیف‌های ۲ و ۵) $\frac{1}{4}$ دستمزدها

میلیارد ریال $287 = \frac{1}{4} \times (492 + 656)$

میلیارد ریال $3917 = 984 + 656 + 287 + 820 + 492 + 678$ = درآمد ملی

ریال $78,340 = \frac{3,917,000}{50}$ = درآمد ملی / جمعیت

(ج) درآمد سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

(د) اجاره‌بها، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (ردیف ۵) و قیمت خدمات سرمایه، درآمد صاحبان سرمایه (ردیف ۳) است.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۲۶)

(سارا شریفی)

-۱۰۷

الف) بررسی گزینه‌ها:

قسمت الف گزینه «۱»: نادرست است. گاهی ممکن است چنین تصور شود که با گذشت زمان، تمام نیازهای انسان برطرف می‌شود و او دیگر محرکی برای فعالیت نخواهد داشت، اما چنین نیست؛ در واقع، با برآورده شدن هر نیاز، نیاز جدیدی مطرح می‌شود و بدین ترتیب همراه با ظهور نیازهای جدید، انسان به فعالیت بیش‌تری برای ارتقای سطح زندگی خویش می‌پردازد.

قسمت الف گزینه «۲»: درست است.

قسمت الف گزینه «۳»: نادرست است. این عبارت که «بخشی از نیروی کار موجود در یک جامعه، هم می‌تواند در فعالیت‌های تولیدی شرکت کند و هم به شکل نیروی نظامی در خدمت تأمین امنیت کشور باشد.» بیانگر این نکته است که منابع و امکانات موجود قابلیت‌های مصرف متعددی دارند.

قسمت الف گزینه «۴»: نادرست است. نیازهای انسان محرک او برای فعالیت و تلاش است.

(سارا شریفی)

-۱۰۳

خدمات: آنچه انسان در مقابل پول خریداری می‌کند و به وسیله آن نیازها یا خواسته‌هایش را برطرف می‌سازد و غیرملموس و غیرفیزیکی است؛ مانند خدمات حمل و نقل، مشاوره‌های بیمه‌ای به یک کارخانه و تعمیرات.

کالاهای واسطه‌ای: هرگاه تولیدکنندگان دیگری برای ادامه فرایند تولید و تبدیل آن‌ها به کالاهای مختلف دیگر، آن‌ها را خریداری کنند و مورد استفاده قرار دهند، آن‌ها را کالای واسطه‌ای می‌نامیم، مانند ورقه‌های فولاد در کارخانه تولید اتومبیل.

کالاهای بادوام: کالاهایی که خودشان مصرف نمی‌شوند بلکه در طول زمان، خدمات آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد؛ مانند دستگاه آبیومپوگیری در منزل.

کالای سرمایه‌ای: کالاهای بادوامی که در فرایند تولید و به‌وسیله بنگاه‌های تولیدی به کار گرفته می‌شوند؛ مانند ماشین‌آلات تولیدی و چرخ‌های خیاطی در کارگاه تولید لباس.

کالای ضروری: کالاهایی که برای تأمین نیازهای اولیه مصرف می‌شوند و فرد به رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر نمی‌دهد؛ مانند دارو (اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

(سارا شریفی)

-۱۰۴

تومان $20,000,000 - (200 \times 110,000) =$ سود حاصل از خرید اوراق مشارکت
 $22,000,000 - 20,000,000 =$ سود حاصل از خرید اوراق مشارکت
 تومان $2,000,000 =$

تومان $4,000,000 = \frac{20}{100} \times 20,000,000 =$ سود حاصل از سرمایه‌گذاری در بانک

اگر این فرد اوراق مشارکت خریداری کند، هزینه فرصت او برابر خواهد بود با ۴ میلیون تومانی که می‌توانست از طریق سرمایه‌گذاری در بانک به‌دست آورد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اگر این فرد بخواهد خود با تراکتور کار کند هزینه فرصت او برابر خواهد بود با $3,600,000 \times 12 = 3,600,000$ (ریال)

درآمدی که می‌توانست سالانه با اجاره دادن تراکتور کسب کند.

گزینه «۲»: اگر این فرد در زمین خود جو کشت کند هزینه فرصت او برابر خواهد بود با ۲۰۰۰ هزار ریال منفعت حاصل از کشت گندم که از آن صرف‌نظر کرده است.

گزینه «۴»: اگر این فرد تصمیم بگیرد به دانشگاه برود هزینه فرصت او ۶ میلیون ریال درآمد خالصی است که می‌توانست از طریق کار به‌دست آورد.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه ۱۷)

(کنکور سراسری ۹۷)

-۱۰۵

الف)

= میزان افزایش قیمت (تورم) در یک سال

تولید کل به قیمت جاری در همان سال

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال -

= میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم

تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم

$5830 -$ تولید کل به قیمت جاری در سال دوم $= 247$

تولید کل به قیمت جاری در سال دوم

هزار میلیارد ریال $6077 = 247 + 5830$

= میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم

تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم

ب) کالای سرمایه‌ای: اگر کالاهای بادوام، در فرآیند تولید و به وسیله نگاه‌های تولیدی به کار گرفته شوند، «کالای سرمایه‌ای» نامیده می‌شوند. مثل: یخچال ویتربنی در یک مغازه

- کالای واسطه‌ای: هرگاه تولیدکنندگان برای ادامه فرآیند تولید و تبدیل کالاهای مصرفی به کالاهای مختلف دیگر، آن‌ها را خریداری کنند و مورد استفاده قرار دهند، آن‌ها را کالای واسطه‌ای می‌نامیم.

پ) وقتی منابع و امکانات در دسترس را که قابلیت مصارف متعدد دارند، به مصرف خاصی می‌رسانیم، در واقع از مصارف دیگر آن و آثار و نتایجی که می‌توانست به بار آورد صرف‌نظر کرده‌ایم؛ مثلاً اگر فردی سرمایه نقدی خود را به خرید خانه مسکونی اختصاص دهد از گسترش واحد تولیدی خود و خرید سهام یک بنگاه تولیدی و ... صرف‌نظر کرده است.

ت) جامعه اسلامی باید با صرف امکانات کافی در جهت رشد و تعالی انسان، اسباب پیشرفت او را فراهم سازد. برای تحقق این امر، لازم است سرمایه‌گذاری‌های عظیمی برای تأسیس نهادهای فرهنگی صورت پذیرد.

- اگر جامعه‌ای به دنبال حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود است، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند. (اقتصاد، اقتصاد پیوسته؟، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۷)

۱۱۰-

(سارا شریفی)

الف)

مرحله	کالا	قیمت (به تومان)	ارزش افزوده (به تومان)
۱	شمش	۷۰۰۰	۷۰۰۰
۲	مفتول	۷۷۰۰	۷۰۰
۳	سیم برق	۸۲۰۰	۵۰۰

تومان $۷۰۰۰ =$ ارزش محصول در مرحله اول = ارزش افزوده در مرحله اول
ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در آن مرحله = ارزش افزوده در هر مرحله
تومان $۷۰۰ = ۷۷۰۰ - ۷۰۰۰ =$ ارزش افزوده در مرحله دوم
جمع ارزش افزوده تمامی مراحل = ارزش محصول در مرحله آخر
تومان $۸۲۰۰ = ۷۰۰۰ + ۷۰۰ + ۵۰۰ =$ ارزش محصول در مرحله آخر

ب) نام این روش محاسبه تولید کل، روش ارزش افزوده یا تولید است.
ج) در «روش هزینه‌ای» کل پولی که از طرف خانوارها به سمت بنگاه‌ها جریان می‌یابد محاسبه می‌شود.

د) «روش درآمدی» کل پولی که از طرف بنگاه‌ها به سمت خانوارها جریان می‌یابد محاسبه می‌شود.

د) اقتصاددانان برای جلوگیری از اشتباه، حداقل دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

آرایه‌های ادبی

۱۱۱-

(کتاب آبی)

بیتی که تنها یک مصراع آن قافیه دارد، «مقفا» خوانده می‌شود. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، در بیت گزینه «۲»، هر دو مصراع دارای قافیه است و به چنین بیتی «مصراع» گفته می‌شود.

(آرایه‌های ادبی، مقدمات، صفحه کتاب درسی)

۱۱۲-

(موسس فدایی)

بیت‌های «۱» و «۲» و «۴» مصراع هستند زیرا هر دو مصراع آن‌ها قافیه دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خواب و دریا» قافیه

گزینه «۲»: «کسی و بسی» قافیه

گزینه «۴»: «یار و نگار» قافیه

(آرایه‌های ادبی، مقدمات، صفحه ۶)

ب) ملاک «بهترین بودن» این است که با استفاده از منابع و امکانات محدود بتوان بیش‌ترین میزان تولید و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

ج) وجه تمایز: در هریک از علوم بشری، دانشمندان با استفاده از ابزارهای خاص و انجام دادن آزمایش‌های مرتبط و مناسب، درباره موضوعات و مسائل خاصی مطالعه می‌کنند.

شباهت: اگر به همه شاخه‌های علوم دقت کنیم، شباهت‌های خاصی در روش مطالعه دانشمندان پیدا می‌کنیم.

د) هدف علم اقتصاد، راهنمایی انسان برای انجام بهترین انتخاب و به‌کارگیری بهترین روش جهت استفاده از منابع و امکانات خویش است.

ه) تصمیماتی که انسان در مورد مسائل اقتصادی می‌گیرد، ریشه در نیازها و خواسته‌های نامحدود او دارند و باید از طریق به‌کارگیری منابع و امکانات محدود و در دسترس عملی شوند.

و) این نتایج که «امروزه اقتصاددانان می‌توانند در عرصه اقتصاد برای رسیدن به هدفی خاص، سیاست‌هایی را طراحی و اجرا کرده و نتایج اجرای آن‌ها را از قبل پیش‌بینی کنند و هم‌چنین می‌توانند با پیش‌بینی برخی مشکلاتی که ممکن است در عرصه اقتصاد بروز کند، روش‌هایی را برای جلوگیری از بروز آن‌ها طراحی کنند.» حاصل استفاده از روش‌های علمی و مدل‌های ریاضی در مطالعات اقتصادی است.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته؟، صفحه‌های ۵ تا ۸ و ۱۱ تا ۱۲)

۱۰۸-

(نسرین یغفری)

الف) در مسیر شماره «۲» بنگاه‌های اقتصادی، سهم عوامل تولید را متناسب با قیمت آن‌ها به‌صورت مزد، سود و اجاره به خانوارها می‌پردازند. این مسیر درآمد خانوارها را نشان می‌دهد.

ب) در مسیر شماره «۴» خانوارها کالاها و خدمات مصرفی خود را از بنگاه‌های اقتصادی تهیه می‌کنند و در مقابل آن، پولی را متناسب با قیمت کالاها و خدمات به بنگاه‌ها می‌پردازند.

در روش هزینه‌ای، کل پولی که از طرف خانوارها به سمت بنگاه‌ها جریان پیدا می‌کند، محاسبه می‌شود. (مسیر شماره ۴)

پ) در روش درآمدی، کل پولی که از طرف بنگاه‌ها به سمت خانوارها جریان می‌یابد محاسبه می‌شود. (مسیر شماره ۲)

حاصل جمع درآمد تمامی خانوارها در سطح جامعه (مزد، اجاره و سود) نشان‌دهنده کل درآمدی است که بر اثر فعالیت تولیدی جامعه ایجاد شده است. بنابراین:

میلیارد واحد پولی $۶۰۰ = ۱۰۰ + ۲۰۰ + ۳۰۰ =$ تولید کل از روش درآمدی
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹)

۱۰۹-

(نسرین یغفری)

الف) اسلام ضمن تأکید بر قناعت و پرهیز از مصرف‌گرایی و به عبارتی، محدود کردن نیازهای انسان، نعمت‌های الهی را بی‌حد و حصر و نامحدود معرفی می‌کند. بر این اساس، ممکن است چنین به نظر برسد که میان پیش

فرض‌های علم اقتصاد و تعالیم اسلامی تقابلی آشکار وجود دارد اما چنین نیست زیرا ممکن است پایین بودن سطح دانش فنی انسان سبب محدودیت منابع باشد. سطح پایین دانش فنی در جامعه سبب می‌شود که انسان نتواند نعمت‌های فراوان را - چنان که باید - بشناسد و از آن بهره‌برداری کند؛ در نتیجه، فقط به استفاده از قسمت ناچیزی از آن‌ها بسنده می‌کند. هم‌چنین ممکن است محدودیت منابع به سبب استفاده نادرست و مصرف بیش از حد باشد؛ مثلاً منابعی که باید در خدمت آبادانی و افزایش سطح رفاه انسان‌ها قرار گیرد، ممکن است صرف کشتار و جنگ‌افروزی شود؛ پس محدود بودن منابع یا به این دلیل است که انسان راه استفاده از منابع را کشف نکرده است یا این که از این ثروت‌ها به صورت نادرست استفاده می‌کند بنابراین،

بین پیش‌فرض‌های اولیه علم اقتصاد و تعالیم اسلامی تقابلی وجود ندارد.

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۱)

۱۲۱- (موری حسینی)
ایرانیان چند صد سال پیش از میلاد یعنی، در دوره پادشاهی مادها، علامت‌های میخی بابل را اقتباس کردند و مانند فنیقی‌ها از آن الفبایی مستقل ترتیب دادند. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۱۲۲- (اعظم نوری‌نیا)
«سلطان شاعران» لقب رودکی است. تخیل شعری رودکی بسیار نیرومند و زبانش ساده و روان و زنده و پرتیش است. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۲۹، ۳۱ و ۳۳)

۱۲۳- (اصلان قزلبو)
موارد صورت سؤال در مورد شهید بلخی صدق می‌کند و از ویژگی‌های حیات علمی شهید بلخی این است که گفته‌اند با محمد بن زکریای رازی مناظره‌ها و مباحثاتی داشته است. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۲۸)

۱۲۴- (سعراله زارع)
مثنوی کلیده‌ومنه و منظومه سندبادنامه از سروده‌های «رودکی» است. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۳۱)

۱۲۵- (سپهر حسن‌خان‌پور)
سراینده بیت صورت سؤال، کسای مروزی است. وی از حیث سرودن قصاید منقبت و مرثیه، پیشگام شاعرانی چون قوامی رازی و محتشم کاشانی است. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۳۷)

۱۲۶- (عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد)
از زبان پارسی میانه آثار زیادی به دست ما رسیده است که برخی از آن‌ها در سده‌های نخستین اسلام نوشته شده است. فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی به زبان فارسی باستان نوشته شده است. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۲۷- (سپهر حسن‌خان‌پور)
نظامی عروضی در چهارمقاله دو بیت صورت سؤال را به حنظله بادغیسی نسبت می‌دهد. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۸- (سیدجمال طباطبایی‌نژاد)
استاد قصاید مدحی و وصفی: رودکی
نقاش چیره‌دست طبیعت: کسای
منبع مهم کتب تاریخی: خدای‌نامه
(تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۱، ۳۱، ۳۳ و ۳۷)

۱۲۹- (عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد)
طرز شاعری شاعران عصر رودکی، بر سادگی لفظ و آسانی معنی استوار بود. مهم‌ترین قالب‌های شعری در این دوره، قصیده، قطعه و رباعی بود. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۲۷)

۱۳۰- (اعظم نوری‌نیا)
بزرگ‌ترین عالم علم نحو سبویه فارسی بوده است. خلیل بن احمد نیز واضع علم عروض و صاحب نخستین کتاب مهم در لغت عربی بوده است. (تاریخ ادبیات (۱)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۱۶)

۱۱۳- «حروف قافیه» حروفی هستند که در پایان کلمات قافیه عیناً تکرار شده‌اند؛ مانند «ن» در «سمن و چمن» و هم‌چنین باید دانست به‌طور معمول واژه قافیه تنها یک کلمه است نه یک عبارت، مگر در پاره‌ای موارد استثنا. (آرایه‌های ادبی، مقرمات، صفحه ۶)

۱۱۴- (مفسن فدایی)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «مرد هجای کشیده و بقیه واژه‌ها هجای بلند هستند.
گزینه ۲: کاش یک هجا دارد ولی بقیه واژه‌ها دو هجا دارند و هم‌وزن هستند.
گزینه ۳: «جدا» با بقیه واژه‌ها هم‌وزن نیستند. (آرایه‌های ادبی، مقرمات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۱۵- (مهمرسن اهرمی)
بیت‌های گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ از قسمت شریطه و دعای قصیده هستند ولی بیت گزینه ۳ «بیت تخلصی است که شاعر به وسیله آن وارد قسمت اصلی قصیده شده و مدح خود را آغاز می‌کند. (آرایه‌های ادبی، قالب‌های شعری، صفحه ۱۶)

۱۱۶- (همید مهرئی)
توضیح ارائه شده مبین قالب شعری مثنوی است. (آرایه‌های ادبی، قالب‌های شعری، صفحه ۳۵)

۱۱۷- (رویا رحمانی)
انوری، ابن‌یمین و پروین اعتصامی از مشهورترین قطعه‌سرایان هستند. قطعه مصرع در دیوان «سنایی» و «ابن‌یمین» دیده می‌شود. قدیمی‌ترین ترجیع‌بند از «فرخی سیستانی» است. (آرایه‌های ادبی، قالب‌های شعری، صفحه‌های ۲۲ و ۲۶)

۱۱۸- (مهمرسن اهرمی)
گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ رباعی هستند؛ درحالی‌که گزینه ۳ دوبیتی است. (آرایه‌های ادبی، قالب‌های شعری، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۱۱۹- (همید مهرئی)
الف) رباعی مناسب‌ترین قالب برای ثبت لحظه‌های کوتاه شاعرانه است.
د) قافیه غزل‌ها در هر رشته مسمط، متفاوت است. (آرایه‌های ادبی، قالب‌های شعری، صفحه‌های ۲۱، ۲۶، ۳۲ و ۳۸)

۱۲۰- (مهمرسن اهرمی)
اهمیت مستزاد از آن روست که احتمالاً از منابع الهام نیما در کوتاه و بلند کردن مصراع‌های شعر نو بوده است؛ زیرا این قالب تنها قالب شعر سنتی است که مصراع‌های آن با هم مساوی نیستند. (آرایه‌های ادبی، قالب‌های شعری، صفحه ۴۴)

تاریخ ادبیات ایران و جهان (۲)

۱۳۱- عارفه سادات طباطبایی نژاد)
نثر تاریخ جهان‌گشا، مصنوع و دشوار و در همان مسیر کلی نثر فنی فارسی در سده هفتم هجری است و در آن لغات عربی و مغولی زیادی به کار رفته است.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۳۲- (مرتضی کلاشلو)
تألیف جامع‌التواریخ در سال ۷۱۰ هجری به پایان رسید.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۳۲ و ۳۴)

۱۳۳- (اعظم نوری‌نیا)
در میان شاعران این دوره تقلید با شدت تمام رواج داشت. از شاعران دوره‌های پیش، بیش‌تر از همه سبک و شیوه کار انوری، ظهیر فاریابی، کمال‌الدین اصفهانی و خاقانی تقلید می‌شد.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۳۴- (نسرین حق‌پرست)
عبارات سؤال، به ترتیب شاعران گزینه‌ی «۳» را معرفی می‌کند.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹، ۱۶، ۱۷ و ۱۸)

۱۳۵- (سپهر حسن‌فان‌پور)
موضوع قصیده‌های ابن‌یمین مدح و منقبت امامان شیعه و مضمون غزل‌هایش به شیوه معمول شاعران، عشق و دل‌دادگی است.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۱۶)

۱۳۶- (مرتضی کلاشلو)
عبید برای پرداختن هزلیات خود به سعدی و سوزنی (شاعر قرن ششم) نظر داشته است.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۳ و ۲۰)

۱۳۷- (اعظم نوری‌نیا)
موضوع دو اثر نادرست آمده است:
تحفة‌الاحرار (در پند و نصیحت همراه با حکایت‌ها و تمثیل‌های زیاد)، سبحة‌الابرار (در ذکر مراحل سلوک و تربیت نفس)
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، ترکیبی)

۱۳۸- (سیدهمال طباطبایی نژاد)
آثار طنزآمیز منثور عبید، به ترتیب اهمیت، عبارت اند از:
اخلاقی‌الاشراف، صد پند، رساله دلگشا و رساله تعریفات.
عشاق‌نامه و موش و گربه منظوم هستند.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۱۹)

۱۳۹- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)
جامی در مثنوی‌هایش مقلد نظامی است و در نگارش بهارستان به گلستان سعدی نظر داشته است.
حافظ در سرایش غزل به آثار سعدی، کمال‌الدین اصفهانی، سلمان ساوجی و خواجوی کرمانی توجه داشته است.
قصاید سیف فرغانی بیش‌تر در استقبال از سخنوران ناموری چون رودکی، انوری، خاقانی، سنایی، عطار و کمال اصفهانی گفته شده است.
(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه‌های ۱۷، ۲۴ و ۲۷)

۱۴۰-

(سپهر حسن‌فان‌پور)

هر دو بیت صورت سؤال سروده ابن‌یمین است.

(تاریخ ادبیات (۲)، تاریخ ادبیات ایران، صفحه ۱۶)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۴۱-

(لیلا مومنی)

تشریح موارد نادرست:

- علوم انسانی به سبب این‌که راه استفاده از طبیعت و علوم طبیعی را نشان می‌دهند، نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیش‌تری برخوردارند.

- به علوم طبیعی، علوم ابزاری نیز می‌گویند؛ زیرا وسیله رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۴۲-

(مهمربراهیم مازنی)

از انواع کنش انسانی می‌توان به کنش درونی مانند ادراک و تفکر و کنش بیرونی مانند راه رفتن و نشستن اشاره کرد.

هم‌چنین، کنش انسانی دو نوع پیامد دارد:

اول، پیامدهای ارادی؛ این نوع پیامدها به اراده افراد انسانی یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

دوم، پیامدهای طبیعی یا غیرارادی؛ این نوع پیامدها به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد.

- حفظ سلامتی، پیامد طبیعی و غیرارادی ترک سیگار است.

- شکست ناشی از تصمیم احساسی، یک پیامد طبیعی و غیرارادی کنش انسان است که درونی است.

- پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی و دادن نمره خوب توسط معلم (قبولی در امتحان)، پیامد ارادی کنش دانش‌آموز است.

- ناراحتی پس از شنیدن خبر بد نیز یک پیامد طبیعی و درونی کنش انسانی است.
(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۳، ۵ و ۶)

۱۴۳-

(الله فضری)

کنش انسانی چون با اراده و آگاهی انسان انجام می‌شود، دارای هدف و معنایی خاص است.
(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه ۹)

۱۴۴-

(اعظم مومنی)

اگر علوم طبیعی در مسیر ارزش‌ها و فضیلت‌هایی قرار گیرند که توسط علوم انسانی شناخته می‌شوند، وسیله رسیدن به عدالت و سعادت می‌گردند.

علوم انسانی به‌سبب این‌که راه استفاده از طبیعت و علوم طبیعی را نشان می‌دهند، نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیش‌تری برخوردارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۶)

۱۴۵-

(الله فضری)

پچه‌ها به علت عدم آگاهی از کلمات، نمی‌توانند حرف بزنند. تصمیم‌گیری نقش اراده را نشان می‌دهد. چگونگی برخورد آدمی با افراد مختلف از تناسب داشتن کنش انسانی با موقعیت‌های مختلف حکایت می‌کند. بلندشدن دانش‌آموزان در هنگام ورود معلم به کلاس، به معنای ادای احترام به او است.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۳ و ۵)

جامعه‌شناسی (۲)

۱۵۱- (فروغ تیموریان)

آلوده کردن محیط زیست، در اثر رفتار شتاب‌زده انسان در محدوده جهان اجتماعی جای دارد و به تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی اشاره دارد. از طرفی آلوده شدن محیط زیست به‌عنوان بخشی از جهان طبیعی، بر جهان اجتماعی تأثیر گذاشته و فرصت‌های زندگی اجتماعی را محدود می‌کند. بنابراین قسمت اول سؤال به تأثیر متقابل جهان طبیعی و اجتماعی بر یکدیگر اشاره دارد.

گسترش مهاجرت‌های انسانی پدیده‌ای اجتماعی است که نتیجه پیدا کردن مسیر و راه از طریق ستارگان است. ستارگان در محدوده جهان طبیعی جای دارند. بنابراین قسمت دوم سؤال به تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی اشاره دارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۵۲-

(مهم‌صارق مفسنی)

به هریک از خرده‌نظام‌ها در صورتی که نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای در نظام اجتماعی کل داشته باشد، یعنی «یکی از نیازهای اساسی آن را برطرف کند» نهاد اجتماعی می‌گویند. مانند آموزش و پرورش که از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی است.

هریک از نهادهای اجتماعی دارای یک ساختار درونی است و همه آن‌ها در یک ساختار بزرگ‌تری که مربوط به جامعه است، قرار دارند. جهان اجتماعی و نظام اجتماعی در واقع از یکدیگر جدا نیستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

۱۵۳-

(الوه فضری)

خانواده، با نهاد اجتماعی؛ تدریس معلم، با ساختار اجتماعی و ساختمان آموزش و پرورش، با نظام اجتماعی برابری می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۱۵۴-

(آزیتا بیرقی)

عبارت اول با قسمت «ب»، عبارت دوم با قسمت «ج» و عبارت سوم با قسمت «الف» مرتبط است.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۱۵۵-

(اعظم رهبی)

فرهنگ و جامعه جدا از یکدیگر نمی‌توانند باشند. جامعه، بدون فرهنگ وجود ندارد و فرهنگ نیز بدون جامعه پدید نمی‌آید. جامعه و فرهنگ را به جسم و جان یک موجود زنده می‌توان تشبیه کرد. جامعه در حکم جسم و کالبد و فرهنگ در حکم جان و روح است.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۱۵، ۱۶ و ۲۰)

۱۵۶-

(لیلا مهمری)

تشریح گزاره نادرست:

«آموزش عالی» بیش‌تر خرده‌فرهنگ‌های سایر نهادهای اجتماعی را تأمین می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۴۶-

(اعظم مهمری)

امنیت، حقیقت و عدالت، ارزش‌های اجتماعی، رعایت حق تقدم در هنگام ورود به کلاس، کنش اجتماعی و آشنا کردن افراد جامعه با آسیب‌های مواد مخدر، مصداق جامعه‌پذیری است.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۴۷-

(کنکور فارغ از کشور ۹۷)

هنجارها و ارزش‌ها بعد از آن که از طریق کنش‌های اجتماعی انسان‌ها تحقق پیدا کنند، از سویی با تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ایجاد می‌کنند و از سوی دیگر با تعیین انتظارات و توقعات، زمینه لازم را برای نقش‌های اجتماعی به‌وجود می‌آورند و نظام اجتماعی خرد و کلان نیز به‌وسیله کنش‌های اجتماعی متقابل شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۴۸-

(رهمان سفیری)

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند؛ بنابراین هنجارها و ارزش‌ها در سایه کنش اجتماعی شکل می‌گیرند.

هنجارها و ارزش‌ها با تعیین انتظارات و توقعات، زمینه لازم را برای نقش‌های اجتماعی به‌وجود می‌آورند.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

۱۴۹-

(الوه فضری)

علوم طبیعی اگر دچار مشکل شوند، قدرت تصرف انسان در طبیعت محدود می‌شود.

اگر پدیده‌های خرد اجتماعی از نسبتی هماهنگ برخوردار باشند، نظام اجتماعی کلان از انسجام برخوردار است.

هنگامی که خود انسان به بحران گمراهی گرفتار شود، علوم ابزاری (طبیعی) او نه تنها مشکلی را حل نمی‌کنند، بلکه به مشکلات او می‌افزایند.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۶ و ۲۲)

۱۵۰-

(فارغ از کشور ۹۳، با تغییر)

کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، «کنش اجتماعی» خوانده می‌شود که در آن، آگاهی و اراده آدمی ناظر به دیگران و ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست. «هجوم آوردن به درها» نیز هرچند بدون رعایت حق تقدم صورت می‌گیرد ولی چون این عمل به دیگران نیز مربوط می‌شود، یک نوع کنش اجتماعی است.

پیامدهای طبیعی یا غیرارادی کنش‌های انسانی، پیامدهایی هستند که به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد. «جا ماندن دو مسافر سالمند از قطار» پیامد غیرارادی هجوم مسافران به درها بوده است. یعنی آن‌ها چنین پیامدی را اراده نکرده بودند.

هنجار اجتماعی شیوه کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. «تأثر شدن جوان» ارزش اجتماعی و «اعتراض او» هنجار اجتماعی است.

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود، کنترل اجتماعی می‌گویند. «تذکر جوان به مأمور ایستگاه» به منظور پیش‌گیری و کنترل یک کج‌روی اجتماعی است و کنترل اجتماعی نام دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

۱۵۷-

(ممدابراهیم مازنی)

جوامع مختلف شیوه‌های متفاوتی برای زندگی دارند و دلیل تفاوت آن‌ها این است که فرهنگ پدیده‌ای آموختنی است و از راه آموزش و تربیت از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود.
در نظام سرمایه‌داری، افزایش ثروت از ارزش‌های اصلی نهاد اقتصادی است و ربا از قواعد و هنجارهای پذیرفته‌شده آن است.
شناخت خداوند و فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهند و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازند.
(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۶، ۱۶ و ۲۰)

۱۵۸-

(الله فزیری)

جهان اجتماعی از مجموعه پدیده‌هایی حکایت می‌کند که مربوط به اجتماع هستند و نظام اجتماعی همان مجموعه پدیده‌ها را از جهت ساختار و ارتباطی که با هم دارند، مورد توجه قرار می‌دهد. ساختار اجتماعی نوع ارتباط و چینش پدیده‌هایی است که جهان اجتماعی را می‌سازند.
(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۱۵۹-

(اعظم ربیعی)

تفاوت جهان اجتماعی و نظام اجتماعی در این است که جهان اجتماعی از مجموعه پدیده‌هایی حکایت می‌کند که مربوط به اجتماع هستند و نظام اجتماعی همان مجموعه پدیده‌ها را از جهت ساختار و ارتباطی که با هم دارند، مورد توجه قرار می‌دهد.
جامعه در حکم جسم و کالبد و فرهنگ در حکم جان و روح جهان اجتماعی است.
(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۴، ۱۰، ۱۱، ۱۶ و ۱۸)

۱۶۰-

(بهروز ربیعی)

تشریح گزاره نادرست:

هریک از موجوداتی که بیرون از جهان اجتماعی حضور دارند، به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، می‌توانند در گستره جهان اجتماعی نیز قرار گیرند.
(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه و فرهنگ، صفحه‌های ۴ تا ۶)

منطق و فلسفه سال سوم

۱۶۱-

(ممدصارق لطفی)

ملاک برتری آدمی که همواره در طول تاریخ تکرار شده، «قدرت تفکر و اندیشه» است که معمولاً در کتاب‌های منطقی و فلسفی از آن به «نطق» یاد می‌کنند.
توضیح نکته درسی:
اقسام نطق:

۱) نطق ظاهر ← سخن گفتن و گویا بودن

۲) نطق باطن ← تفکر و تعقل یا قدرت اندیشه انسان

(منطق، تعریف، صفحه ۱)

۱۶۲-

(سیاوش فراشناس)

تعریف مربع به شکل چهارضلعی، «جامع» است. اما مانع نیست. (یعنی مانع ورود مستطیل و لوزی نمی‌شود).
تعریف انسان به جسم‌نامی سیاه، جامع نیست؛ زیرا همه انسان‌ها «سیاه» نیستند و مانع نیست؛ زیرا مانع ورود سگ و گربه و ... هم نمی‌شود.
تعریف میز به جسم چوبی، جامع نیست؛ زیرا همه میزها، چوبی نیستند و مانع نیست؛ زیرا مانع ورود صندلی، کمد و ... نمی‌شود.
(منطق، تعریف، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۱۶۳-

(ممدصارق لطفی)

انسان: حیوان راست‌قامت ← نه جامع است و نه مانع.
مثلث: پاره‌خط سه‌ضلعی ← بی‌ربط است، زیرا مثلث شکل است نه پاره‌خط.
فعل: کلمه‌ای که بر انجام کاری دلالت می‌کند ← جامع نیست، زیرا شامل افعالی که بر حالت دلالت دارند، نمی‌شود.
درخت: هر چیزی که می‌روید ← مانع نیست، زیرا شامل بوته‌ها نیز می‌شود.
(منطق، تعریف، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۱۶۴-

(سیاوش فراشناس)

دریا و جسم مفاهیمی «کلی» هستند؛ زیرا مصداق‌های متعدد دارند و نسبت آن‌ها «عموم و خصوص مطلق» است؛ زیرا «هر دریایی جسم است ولی بعضی جسم‌ها دریا هستند و بعضی جسم‌ها دریا نیستند» و لذا سه قضیه از نسبت دادن آن‌ها به هم حاصل می‌شود.

توضیح نکته درسی:

از مفاهیم «جزیی» نسبت‌های چهارگانه نمی‌توان ساخت؛ زیرا نسبت‌های چهارگانه مخصوص مفاهیم کلی هستند.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

۱۶۵-

(نر ا یاری)

«مفاهیم کلی» می‌توانند در خارج هیچ مصداقی نداشته باشند؛ مانند: سیمرغ، فلز، حیوان و ... و یا می‌توانند فقط یک مصداق خارجی داشته باشند؛ ولی می‌توان افراد دیگری نیز برای آن فرض کرد؛ مانند: مولود کعبه. همه صفت‌ها، تصورات تخیلی و توهمی، اجناس و انواع، جزء مفاهیم کلی محسوب می‌شوند.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۶۶-

(فاطمه شومیری)

مجموعه کلماتی را که با هم ترکیب می‌کنیم و نام آن را «معرف» می‌گذاریم باید به گونه‌ای باشد که افراد و مصداق بی‌ارتباط را دربرنگیرد، یعنی «مانع» باشد.
نکته: در بحث جامع و مانع بودن با مصداق کار داریم نه خود آن مفهوم (نادرستی گزینه «۴»)

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۹ و ۱۱)

۱۶۷-

(فاطمه شومیری)

وجود ذاتی برای ذات علت نمی‌خواهد؛ یعنی نیاز به علت جداگانه‌ای ندارد و به محض تحقق ذات، ذاتی هم به وجود می‌آید.

(منطق، تعریف، صفحه ۱۸)

۱۶۸-

(ممدصارق لطفی)

سوفیست‌ها «پیش» از سقراط پیدا شدند و سقراط، نخستین فیلسوفی بود که به رویارویی فکری با سوفسطائیان برخاست.

(فلسفه سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۲)

۱۶۹-

(عاطفه‌رابه صالحی)

وجود و کاربرد مفاهیمی مثل فلز، رادیم، اشعه‌ی رادیواکتیو، نشان می‌دهد که یک فیزیکدان یا شیمیدان معتقد است عناصر فوق ساخته و پرداخته خیالات ذهنی نیست، بلکه آنها را در طبیعت اموری واقعی می‌داند. یکی از نشانه‌های قانون طبیعت آن است که از پدیده‌هایی خبر می‌دهد که تکرار می‌شود، مثل پدیده‌ی دوپلر، اشعه‌ی رادیواکتیو. مفهوم قانون به ما می‌فهماند که انتظار داریم طبیعت همواره به صورت یکنواخت عمل کند. علوم تجربی به مبانی فلسفی علوم طبیعی متکی است درحالی که این اصول در هیچ یک از علوم تجربی قابل تحقیق نیست.

(فلسفه سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۱۷۰-

(کنکور سراسری ۹۴)

در فلسفه علم اخلاق، سعی می‌شود یک مبنا و شالوده‌ای عقلانی پیدا شود تا براساس آن بتوان احکام و قواعد علم اخلاق را «تبیین عقلانی» کرد.

(فلسفه سال سوم، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۱۱)

روان‌شناسی

۱۷۱-

(فهرار علی‌نژاد)

رویکرد در روان‌شناسی راهی برای توضیح و تبیین رفتار و روش‌ها و شیوه‌هایی است که بتوان از طریق آن، رفتار را بررسی کرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: هیچ رویکرد یگانه‌ای برای توصیف و تبیین هر رفتاری کارایی لازم را ندارد.

گزینه «۴»: تعریف نظریه است.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۹)

۱۷۲-

(مینا توکلی‌نژاد)

انتقادات وارد به رویکرد انسان‌گرایی: ۱- تمام آن چیزی را که فرد از خود گزارش می‌دهد، نمی‌تواند همان چیزی باشد که تجربه کرده است، ۲- رویکرد انسان‌گرا، مبهم بوده و آزمایش‌پذیر نیست. ۳- نظریه‌ها در این رویکرد به‌گونه‌ای معرفی می‌شوند که امکان تأییدپذیری آنها نمی‌باشد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۱۷)

۱۷۳-

(موسا عفتی)

پل بروکا، کارل لشلی و هانس سلیه از پژوهشگران رویکرد زیست‌شناختی هستند که به تعامل فرایندهای روانی و تغییرات فیزیولوژیک درون می‌پردازند.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۱۰)

۱۷۴-

(مهم‌ابراهیم مازنی)

مهم‌ترین درک ما از نظریه‌ی فروید (روان‌کاوی)، کشف پدیده‌ی ناخودآگاه است. شاید خالی از فایده نباشد که بدانیم چرا بعضی اوقات عواملی در رفتار آگاهانه ما وارد می‌شوند که نمی‌توانند با سازوکارهای منطقی توصیف و تبیین شوند. نظریه‌ی ناخودآگاه فروید می‌تواند جوابی برای این‌گونه سؤالات باشد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۱۲)

۱۷۵-

(رویا رحمانی)

پیش‌بینی دقیق و از طریق آن فهم صحیح از پدیده‌ی موردنظر، روان‌شناس را در حالتی قرار می‌دهد که می‌تواند پدیده‌ی موردنظر را تغییر دهد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۵)

۱۷۶-

(فهرار علی‌نژاد)

یک روان‌شناس در یک کارخانه یا سازمان تلاش می‌کند به مدیران و کارکنان مشاوره‌هایی بدهد تا بازده‌ی کاری آنان افزایش یابد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۲)

۱۷۷-

(موسا عفتی)

سؤال مطرح شده در گزینه «۲» مربوط به علم روان‌شناسی نمی‌باشد و در این علم بررسی نمی‌شود.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۸)

۱۷۸-

(مهم‌ابراهیم مازنی)

تحقیقات در روان‌شناسی از نظر هدف موردنظر، به دو دسته‌ی کاربردی و بنیادی تقسیم می‌شود. هدف اصلی در تحقیقات بنیادی (گزینه‌های ۱، ۲ و ۴) گسترش و افزایش دانش ما در پدیده‌ی موردنظر و به‌طور خاص رفتار می‌باشد؛ اما در تحقیقات کاربردی (گزینه ۳) هدف استفاده‌ی عملی از یافته‌های روان‌شناسی در زندگی روزمره است.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۲۴)

۱۷۹-

(بواره اکبری)

از معایب روش مشاهده‌ی طبیعی می‌توان به عدم کنترل آزمایشگر روی رفتار اشاره کرد و علاوه بر این اطلاعاتی که از این طریق به‌دست می‌آید، نمی‌تواند رابطه‌ی علت و معلولی را نشان دهد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه ۲۴)

۱۸۰-

(مینا توکلی‌نژاد)

نظریه‌ی فروید در رویکرد روان‌کاوی به شدت جبرگرا است؛ زیرا می‌گوید: رفتارهای کودک به وسیله‌ی نیروهای ذاتی تعیین شده‌اند و رفتار بزرگسالی نیز به وسیله‌ی تجارب دوران کودکی شکل می‌گیرد.

رویکرد رفتاری، یک رویکرد مکانیستی (ماشینی) است؛ زیرا آگاهی، ذهن، تجربه و هیجانات را مورد غفلت قرار می‌دهد. علاوه بر این جبرگرایانه است؛ زیرا رفتار را ناشی از شکل‌گیری عوامل صرفاً محیطی دانسته و نقش عوامل درونی از قبیل انگیزش، ادراک، تفکر و ... را بیش از حد ناچیز به حساب می‌آورد.

رویکرد شناختی، مکانیستی است و در آن انسان به عنوان ماشین قلمداد شده و این همان انتقاد وارده بر این رویکرد است؛ زیرا انسان و ماشین را نمی‌توان یکی قلمداد کرد.

(روان‌شناسی، کلیات، صفحه‌های ۱۲، ۱۴ و ۱۵)